

HÅBO
KOMMUN

**KALLELSE TILL
KOMMUNFULLMÄKTIGES
SAMMANTRÄDE
2014-10-27**

HÅBO
KOMMUN

Kommunstyrelsen

KALLELSE

Datum
2014-10-15

Information

Allmänhetens frågestund ställs in vid detta sammanträde.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid: 2014-10-27, kl. 19:00
Plats: Övergranssalen, kommunhuset, Bålsta

Protokollets justering

Tid: Efter överenskommelse med sekreteraren
Plats: Kommunkansliet kommunhuset, Bålsta

Ärenden

1. Upprop
2. Val av justerare
3. Godkännande dels av att kungörelse skett i behörig ordning dels av dagordningen
4. Val av kommunfullmäktiges presidium
5. Val av kommunfullmäktiges valberedning
6. Val av kommunfullmäktiges revisorer
7. Beslut om förkortad mandatperiod för kommunstyrelsens ledamöter och ersättare
8. Val av kommunstyrelse för mandatperiod 2014-2018

Lars- Göran Bromander (S)

Ålderspresident

Övrigt

Sammanträdet direktsänds via webb-tv.

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens stab
Jonas Eliasson, kanslichef
0171525 58
jonas.eliasson@habo.se

"
ÄRENDE NR 4

**Val av kommunfullmäktiges presidium för mandatperioden
2014-10-15 - 2018-10-15**

Förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att för mandatperioden 2014-10-14 – 2018-10-15 utse följande att utgöra kommunfullmäktiges presidium:

Ordförande:

1:e vice ordförande:

2:e vice ordförande:

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens stab
Jonas Eliasson, kanslichef
0171525 58
jonas.eliasson@habo.se

ARENDE NR 5

Val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktiges valberedning mandatperioden 2014-10-15 - 2018-12-31

Sammanfattning

Enligt § 27 i gällande arbetsordning framgår att nyvalda fullmäktige ska utse en valberedning bestående av en ledamot och en ersättare från varje parti som finns representerat i fullmäktige.

Fullmäktige ska bland bredningens ledamöter utse en ordförande och en 1:e vice ordförande.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium och valberedning.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att utse följande ledamöter och ersättare att utgöra fullmäktiges valberedning för mandatperioden 2014-10-15 – 2018-12-31:

Ledamöter:

Ersättare:

Ordförande:

1:e vice ordförande:

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens stab
Jonas Eliasson, kanslichef
0171525 58
jonas.eliasson@habo.se

"ÄRENDE NR 6"

Val av kommunens revisorer samt ordförande och 1:e vice ordförande för mandatperioden 2015-01-01-2018-12-31

Sammanfattning

Enligt gällande, av kommunfullmäktige antaget revisionsreglemente, ska kommunen ha det antal revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige, för en mandatperiod, dock minst fem (5) revisorer.

Vid val av revisor är det grundläggande att revisorn ska stå fri från den eller de som ska granskas och inte själv ha ett ansvar i verksamheten. Revisorns oberoende bör vara så oinskränkt som möjligt för att uppnå förtroende och kontinuitet. Detta oberoende regleras formellt genom valbarhetsreglerna i kommunallagen, som säger:

Den som väljs till revisor kan inte samtidigt vara:

- ledamot eller ersättare i fullmäktige eller fullmäktigeberedning
- ledamot eller ersättare i styrelse och nämnd
- ledamot eller ersättare i styrelse i kommunalt företag (aktiebolag, stiftelse, handelsbolag och ekonomisk förening)

Lika så gäller även att den som ska väljas till revisor inte kan ha en anhörig som antingen har uppdrag i styrelser och nämnd eller har en ledande befattning med ett redovisningsansvar inom kommunen, landstinget eller regionen.

Beslutsunderlag

- Revisionsreglemente 2006-10-06.
- Cirkulär 14:35 från SKL

Förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att utse följande fem revisorer för mandatperioden 2015-01-01 – 2018-12-31:

Ordförande:

Vice ordförande:

HÅBO
KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2(2)

Datum
2014-10-06

Vår beteckning
KS2014/132 nr 2014.2946

Från: Sveriges Kommuner och Landsting [<mailto:Utskick@skl.se>]

Skickat: den 12 september 2014 11:27

Ämne: Cirkulär 14:35 från Sveriges Kommuner och Landsting

Fvb till mottagare:

Fullmäktige
Fullmäktiges valberedning
Revisorer

...

Cirkulärets rubrik och sammanfattning:

Fullmäktiges val av revisorer

Cirkuläret tydliggör vad som gäller för fullmäktiges val av revisorer och tar upp de nya regler som gäller från 2015 vid val av lekmannarevisorer i delägda kommunala företag.

Bifogas:

Cirkulär 14:35   Fullmäktiges val av revisorer

[Cirkulären finns också att läsa och ladda ner från cirkulär-databasen på Sveriges kommuner och Landstings hemsida](#)

För frågor kring distributionen, kontakta: info@skl.se

4

CIRKULÄR

Ekonomi och styrning
Pulskydd

Fullmäktiges val av revisorer

Val av revisorer har särskilda villkor eftersom revisorernas oberoende är viktigt. Kommunallagen har succesivt skärpt kraven för valbarhet för revisorer de senaste mandatperioderna.

Cirkuläret tydliggör vad som gäller för fullmäktiges val av revisorer för granskning av styrelse, nämnder och beredningar, kommunala företag, kommunalförbund och finansiella samordningsförbund.

Från och med 2015 gäller nya regler vid val av lekmannarevisorer i delägda kommunala företag. Cirkuläret redovisar denna förändring.

Vi ser gärna att cirkuläret även förmedlas till de lokala partierna som underlag i deras nomineringsarbete.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för demokrati och styrning

Pulskydd

1 Förutsättningar för val av revisorer

Fullmäktige ska utse **minst fem revisorer** för granskning av styrelse, nämnder och beredningar i kommuner, landsting och regioner. Ersättare ska inte utses. Det är fullmäktige som fastställer hur många revisorer som ska väljas, det sker oftast i ett revisionsreglemente. Det genomsnittliga antalet revisorer under mandatperioden 2011-2014 är i kommunerna sex och i landstingen åtta.

Fullmäktige väljer också **lekmannarevisorer/revisorer** för granskning av kommunala bolag och verksamhetsstiftelser. Dessa ska enligt kommunallagen hämtas ur kretsen av kommunens revisorer för att uppnå personsamband. Fullmäktige väljer även revisorer till **kommunalförbund** och **finansiella samordningsförbund**.

Fördelningen av revisionsuppdragen mellan partierna sker oftast i förhållande till valutslaget, men andra modeller förekommer t ex att fullmäktige väljer en revisor från varje parti som fått mandat i fullmäktige. Förarbetena till kommunallagen argumenterar för en bred representation i revisionen, där samtliga partier i fullmäktige ges möjlighet att vara representerade i revisionen och därmed få samma insyn.

Det är inte obligatoriskt att välja en **sammankallande/ordförande i revisionen**, men praxis. Om och hur en sådan ska väljas regleras i det lokala revisionsreglementet. I allmänhet är det fullmäktige som utser en sammankallande/ordförande, men fullmäktige kan också ge revisorerna rätten att själva inom sig utse sammankallande/ordförande. Sammankallande/ordförande i revisionen väljs oftast ur minoriteten, under innevarande mandatperiod (2011-2014) i 83 % av kommunerna och 76 % av landstingen.

För val av revisorer gäller särskilda valbarhetsregler. Redovisningsskyldighet till kommunen eller landstinget/regionen är det grundläggande valbarhetshindret. En revisor kan inte ha uppdrag i styrelse, nämnd eller beredning och inte heller vara ledamot eller ersättare i fullmäktige.

För att undvika konflikt med jävsregler och valbarhetsregler bör **val av revisorer ske före val** av ledamöter till styrelse, nämnder och beredningar. Detta framgår av 5 kap 20a § Kommunallagen (KL) samt indirekt i 4 kap 6a § KL.

För mer utförlig information hänvisas till texten under respektive rubrik i detta cirkulär.

2 Valbarhet för förtroendevalda revisorer

I alla val av revisor är det grundläggande att revisorn ska stå fri från den/de som ska granskas och inte själv ha ett ansvar i verksamheten. Revisorns **oberoende** bör vara så tydligt och oinskränkt som möjligt för att uppnå förtroende och kontinuitet. Oberoendet säkras formellt genom valbarhetsreglerna i KL.

För att undvika att valen av revisorer kommer i konflikt med såväl reglerna för valbarhet som för deltagande i val av revisorer bör alltid dessa ske före valen av ledamöter och ersättare i styrelse, nämnder och beredningar.

Jäv är inte i sig ett valbarhetshinder, men en omständighet att uppmärksamma och ta hänsyn till vid nominering och val. Jävsreglerna har också som syfte att garantera oberoendet. (se avsnitt 4)

Förekomsten av valbarhetshinder behöver beaktas när det antal revisorer som ska väljas läggs fast i fullmäktige. Antalet revisorer kan behöva vara fler än fem om revisorer väljs med undantag.

Redovisningsskyldighet är ett grundläggande valbarhetshinder

4 kap 6a§, 2 st. kommunallagen:

"Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget/regionen är inte valbar som revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten. Detsamma gäller make sambo, föräldrar, barn eller syskon eller annan närstående till den redovisningsskyldige."

Den som är **redovisningsskyldig** i ett uppdrag kan alltså inte samtidigt granska denna verksamhet, det är alltid ett valbarhetshinder.

Redovisningsskyldig är den som i sitt uppdrag har ett ansvar för verksamhet och/eller ekonomi. Det innebär att både tjänstemän och förtroendevalda kan vara redovisningsskyldiga.

- Alla ledamöter och ersättare i en styrelse, nämnd eller fullmäktigeberedning är redovisningsskyldiga.
- En tjänsteman med delegerad beslutanderätt eller på annat sätt tydligt definierat ansvar för verksamhet och/eller ekonomi är redovisningsskyldig.
- Ledamot och ersättare i styrelse för kommunalt företag är också redovisningsskyldig till ägaren, kommunen.

Ytterligare valbarhetshinder

Utöver det grundläggande valbarhetshindret preciserar kommunallagen vilka uppdrag som inte kan förenas med revisionsuppdraget.

4 kap 6 a §, 1 st. kommunallagen:

"Den som är vald till ledamot eller ersättare i fullmäktige är inte valbar som revisor inom den kommunen eller det landstinget."

4 kap 6 a §, 3 st. kommunallagen:

"Den som är vald till revisor inom den kommunen eller det landstinget är inte valbar som

- 1. ledamot eller ersättare i nämnd eller fullmäktigeberedning eller*
- 2. ledamot eller ersättare i sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18§§".*

Enligt prop. 2009/10:46 bedöms sambandet mellan uppdragen i fullmäktige och styrelse/nämnder/beredningar, som revisorerna granskar, som mycket starkt. Det är skälet till att revisorer inte kan sitta i fullmäktige, det kan skapa legitimitets- och lojalitetsproblem.

Val med undantag

I vissa situationer kan fullmäktige välja en revisor med undantag. Begreppet "undantag" har utvecklats i praktiken och innebär att fullmäktige väljer en person till revisor men samtidigt tar hänsyn till att det finns en redovisningsskyldighet med i bilden som till någon del måste begränsa revisorsuppdraget. Ett val med ett sådant undantag kan vara aktuellt om den som föreslås väljas till revisor i sin egen anställning är redovisningsskyldig till kommunen eller har en närstående (make, sambo, föräldrar, barn, syskon eller annan närstående) som är redovisningsskyldig (som ledamot, ersättare eller tjänsteman). I sådana fall kan revisorn väljas med undantag för granskning av den verksamhet där redovisningsskyldigheten finns.

Försiktighet bör iakttas vid val av revisorer med undantag för granskning av viss verksamhet. Undantag begränsar revisorernas tjänstgöring och försvarar för dem att bedriva ett sammanhållet och kontinuerligt arbete med helhetssyn.¹

Det är också mycket olämpligt att välja revisor med undantag för granskning av kommunstyrelsen eller landstingsstyrelsen eller i ett kommunalt företag som rapporterar till denna styrelse. Ett val med ett sådant undantag förhindrar revisorn från att i praktiken delta i merparten av revisionsarbetet, vilket i sin tur strider mot God revisionssed. Enligt God revisionssed ska revisorerna granska med en helhetssyn i uppdraget (koncernperspektiv) och bedöma ansvaret utifrån kommunen eller landstinget/regionen som helhet. Hindret kan därför anses vara så omfattande att ett revisorsuppdrag med undantag för styrelsen blir omöjligt att inneha.

Om fullmäktige väljer en eller flera revisorer med undantag finns anledning att utöka revisorsgruppen för att inte grundregeln med att minst fem revisorer ska väljas ska sättas i fråga.

Jäv vid val av revisorer

Jävsförhållanden som kan uppstå i revisionsarbetet är inte ett valbarhetshinder för val till revisor. I dagligt tal sammanblandas dock ofta begreppen valbarhetshinder och jäv,

---

¹ Prop. 2005/06:55

varför vi här valt att förtydliga och kommentera fullmäktiges jävsförhållanden vid val av revisorer.

5 kap 20a § kommunallagen:

"Den som är redovisningsskyldig till kommunen eller landstinget/regionen får inte delta i

1. val av revisor för granskning av verksamhet som omfattas av redovisningsskyldigheten

2. handläggning av ärenden om ansvarsfrihet för verksamheten

Detsamma gäller också make, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller annan närstående till den redovisningsskyldige."

Den som själv är ledamot i en styrelse/nämnd eller beredning kan alltså inte delta i val av revisorer för den verksamhet där man själv är aktiv. Detta understryker det lämpliga i att valen av revisorer bör ske före alla andra val i fullmäktige.

3 Val av revisorer till andra organisationsformer

Förutom att välja revisorer för granskning av styrelse, nämnder och beredningar i kommunen eller landstinget/regionen ska fullmäktige välja revisorer till organ där kommunen eller landstinget/regionen har ett medlems- eller ägarengagemang eller på annat sätt är intressent. Det finns olika styrande lagar och regler för antalet revisorer och hur dessa utses beroende på organisationsform. Här presenteras de vanligaste.

Kommunalförbund

I förbundsordningen anges hur många revisorer som ska väljas och för vilken mandatperiod. Samma valbarhets- och jävsregler gäller som för revisorer i kommunen eller landstinget/regionen.

I ett kommunalförbund med förbundsfullmäktige utser detta fullmäktige revisorerna. I ett kommunalförbund med förbundsledning anger förbundsordningen på vilket sätt revisorerna ska utses.

Något krav på personsamband mellan kommunalförbundets revisorer och revisorerna i medlemskommunerna finns inte, men det kan vara en fördel att åstadkomma ett sådant. Kommun/landstingsstyrelsen hos samtliga ingående medlemmar har uppsiktsplikt över kommunalförbundet. Möjligheten för revisorerna att granska hur uppsikten sköts är större om det finns ett personsamband mellan förbundets och kommunens eller landstingets revisorer.

Finansiella samordningsförbund

Fullmäktige i varje samverkande kommun och landsting/region utser minst en revisor till finansiellt samordningsförbund. Förbundsordningen anger för vilken mandatperiod

dessa ska väljas. De samverkande kommunerna och landstingen/regionerna kan träffa en överenskommelse om att utse en eller flera gemensamma revisorer. Förbundsordningen ska ange på vilket sätt de gemensamma revisorerna ska utses och vilken av förbundsmedlemmarna som ska utse dessa.

Samma valbarhets- och jävsregler gäller som för revisorer i kommuner, landsting och regioner.

Något krav på personsamband mellan samordningsförbundets revisorer och revisorerna i de samverkande kommunerna/landstingen/regionerna finns inte, men det kan vara en fördel om ett sådant personsamband kan åstadkommas.

Försäkringskassan och arbetsförmedlingen är de statliga parterna i ett samordningsförbund. Försäkringskassan utser en gemensam revisor som är en upphandlad yrkesrevisor.

Kommunala AB och andra företag

I **helägda** (direkt och indirekt) kommunala aktieföretag utser fullmäktige minst en lekmannarevisor.

Lekmannarevisorerna ska väljas ur gruppen av kommunens eller landstingets/regionens revisorer för att skapa ett personsamband. I bolagen kan även suppleanter för lekmannarevisorerna utses och det är lämpligt att även suppleanterna hämtas ur kretsen av kommunens eller landstingets/regionens revisorer. Vid val av lekmannarevisor måste också aktieföretagets (ABL) behörighets- och jävsregler beaktas t ex att personen inte får ha näringsförbud eller vara i konkurs, inte heller vara anställd i bolaget eller i beroendeställning till bolaget, till någon ledamot i styrelsen eller till VD.²

I **delägda** företag (aktieföretag, ekonomiska föreningar, handelsbolag) är det inte obligatoriskt att kommunen eller landstinget/regionen utser lekmannarevisorer. Med stöd av 3 kap 18 § KL ska kommunen eller landstinget/regionen eftersträva att lekmannarevisor utses om det är rimligt med hänsyn till delägarförhållanden etc. Om så ska ske, ska fullmäktige enligt 3 kap 18a § utse lekmannarevisorn ur gruppen av kommunens eller landstingets/regionens revisorer, så att personsamband uppnås.³

I kommunens eller landstingets företag utser årsstämman (motsvarande) dessutom auktoriserad eller godkänd revisor som granskar företagets räkenskaper och styrelsens/VD:s förvaltning. Kommunens eller landstingets revisorer kan genom reglering i revisionsreglemente och ägardirektiv ha tilldelats uppdraget att förbereda utseendet av auktoriserad revisor genom upphandling.

Stiftelser

Det finns oftast två typer av stiftelser i kommunen - **verksamhetsstiftelser** och **donationsfonder**.

² ABL 10 kap. 9-10 §§

³ Gäller från 2015-01-01

Enligt stiftelselagen gäller att minst en revisor ska utses för alla stiftelser. Om stiftelsen är skyldig att upprätta årsredovisning enligt bokföringslagen måste en revisor vara auktoriserad eller godkänd, 4 kap 4§ Stiftelselagen (1994:1220). Alla kommunala verksamhetsstiftelser är bokföringsskyldiga, BFL 2 kap 3§ och 6 kap 1§.

Hur revisor eller revisorer ska utses i stiftelsen utläser man i första hand i **stiftelseförordnandet**. Det är vanligen stiftelsens styrelse eller fullmäktige som har uppdraget. Utöver bestämmelserna i stiftelseförordnandet gäller stiftelselagen.

I **verksamhetsstiftelser** där kommunen eller landstinget/regionen är ensam stiftare ska fullmäktige enligt Kommunallagen därtill utse minst en revisor. Dessa ska väljas ur gruppen av kommunens eller landstingets/regionens revisorer genom personsamband. Även suppleanter kan utses (om inte stiftelseförordnandet föreskriver annat) och det är lämpligt att även dessa väljs ur kretsen av kommunens eller landstingets revisorer.

I **förvaltade fonder/donationsfonder** finns inte motsvarande krav på att fullmäktige ska utse revisorer. Det är upp till fullmäktige att besluta om man frivilligt vill utse sådana, om det inte möter hinder i stiftelseförordnandet. Det är inte ovanligt att kommunens eller landstingets/regionens revisorer också tilldelas uppdraget att granska donationsfonderna.

4 Jäv i revisionsarbetet

Jäv innebär att vara inblandad i, berörd av eller ha intressen i ett särskilt ärende/en särskild fråga. Jäv regleras i 6 kap 25-26 §§ KL och för revisorerna i 9 kap 4-6 §§ KL. Jävsreglerna är desamma för revisorer som för andra förtroendevalda och anställda i kommunen eller landstinget/regionen.

Jäv uppkommer när revisorn själv eller någon närstående har ett engagemang, intresse, en relation eller är berörd på något sätt. När en jävssituation finns ska den berörda revisorn själv avstå från den aktuella granskningen/ärendet. Om det råder osäkerhet om jäv existerar bör försiktighetsprincipen tillämpas. Revisorerna kan också vid behov samfällt besluta om jäv mot någon av revisorerna.

Jävsförhållanden är svåra att förutsäga och ta hänsyn till vid nominering och val av revisorer. Finns vetskap om att en person som nomineras har omfattande intressen, engagemang eller relationer som bedöms kunna ge ett jävsförhållande i revisorsuppdraget kan det vara skäl att överväga en annan nominering. Det är viktigt att revisorerna är minst fem i sitt granskningsuppdrag av kommunens/landstingets/regionens olika verksamheter.

5 Frågor och hänvisningar

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av:

Pulskydd på sektionen för demokrati och styrning.

Pulskydd på avdelningen för juridik.

Samtliga nås på telefon 08-452 70 00 och e-post med fornamn.efternamn@skl.se.

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens stab
Jonas Eliasson, kanslichef
0171525 58
jonas.eliasson@habo.se

ÄRENDE NR 7

Beslut om förkortad mandatperiod för kommunstyrelsens ledamöter och ersättare

Sammanfattning

Fullmäktige beslutade 2010-11-01, § 97, att mandatperioden för nuvarande kommunstyrelsens skulle vara 2010-11-01 – 2014-12-31.

Enligt kommunallagens 5 kap § 30 får nyvalda fullmäktige, det år då val av fullmäktige har förrättats i hela landet, besluta om att ändra mandattiden för en nämnd eller att ändra antalet ledamöter eller ersättare i en nämnd utan föregående beredning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2014-10-06, h.id 2014.2951

Förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att mandatperioden för nuvarande kommunstyrelse avkortas till 2014-10-27.
2. Fullmäktige förklarar beslutet som omedelbart justerat.

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens stab
Jonas Eliasson, kanslichef
0171- 525 58
jonas.eliasson@habo.se

ÄRENDE NR 8

Val av ledamöter, ersättare, ordförande och vice ordförande i kommunstyrelsen för mandatperioden 2014-10-27 – 2018-12-31

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2014-06-09, § 30 bland annat om ändrad organisation för kommunstyrelsen. Av fullmäktiges beslut framgår att kommunstyrelsen under den kommande mandatperioden ska bestå av 13 ledamöter och 7 ersättare.

Beslutsunderlag

– Tjänsteskrivelse h.id. 2014.2954

Förslag till beslut

1. Fullmäktige beslutar att utse följande ledamöter och ersättare att utgöra kommunstyrelse under mandatperioden 2014-10-27 – 2018-12-31:

Ledamot:

Ersättare:

Ordförande:

Vice ordförande: